

Concept 25 juni 2021

Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Rechtsbescherming van PM 2021, kenmerk PM, houdende wijziging van de Regeling Jeugdwet in verband met regels over de reactietermijn bij informatieverzoeken in relatie tot het woonplaatsbeginsel en uit te voeren controles voorafgaand aan de betaling van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Rechtsbescherming,

Gelet op de artikelen 7.4.0, vierde lid, onderdeel b, vijfde lid, onderdeel d, en 8.2.1, vijfde lid, van de Jeugdwet;

Besluiten:

Artikel I

De Regeling Jeugdwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De begripsbepaling van formele controle komt te luiden:

- *formele controle*: een onderzoek waarbij het college of een door het college aangewezen persoon nagaat of:

1. het gedeclareerde bedrag:

- a. een prestatie betreft die is geleverd ten behoeve van een jeugdige die zijn woonplaats heeft binnen de gemeente van het college;
- b. een prestatie betreft voor een in de wet bedoelde dienst;
- c. een prestatie betreft tot levering waarvan degene die de declaratie indient jegens de gemeente bevoegd is; en
- d. overeenkomt met daartoe door of namens het college gemaakte afspraken of subsidievoorwaarden dan wel in hoogte aansluit bij hetgeen in de Nederlandse marktomstandigheden in redelijkheid passend is te achten; of

2. het gedeclareerde bedrag een verrekening als bedoeld in artikel 8.2.1, derde lid, van de wet betreft.

2. De begripsbepaling van materiële controle wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt "en of die prestatie" vervangen door "en, indien het college de materiële controle daar ook toe wenst uit te strekken, of die prestatie".

b. Aan het slot van onderdeel d wordt ", of" vervangen door een puntkomma.

c. Onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel e door ", of" wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. aansluit bij een verrekening als bedoeld in artikel 8.2.1, derde lid, van de wet;

B

Na paragraaf 1 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 1a. Betaal-, onderzoeks- en informatieplicht gemeente

Artikel 1a.1

De redelijke termijn, bedoeld in artikel 8.2.1, eerste lid, van de wet, is in ieder geval verstreken wanneer het college binnen twee weken na ontvangst van een informatieverzoek van een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling over welk college financieel verantwoordelijk is voor de aan een jeugdige te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering niet de gevraagde informatie heeft verstrekt.

C

Artikel 6b.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel d wordt ", of" vervangen door een puntkomma.
2. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - f. aansluit bij een verrekening als bedoeld in artikel 8.2.1, derde lid, van de wet.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet wijziging woonplaatsbeginsel in werking treedt.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

De Minister voor Rechtsbescherming,

TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

In de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is een betaal-, onderzoeks- en informatieplicht ten aanzien van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering opgenomen (Artikel 8.2.1 van de Jeugdwet). Daarbij is bepaald dat bij regeling nadere regels worden gesteld over de betaal-, onderzoeks- en informatieplicht. Met deze ministeriële regeling, een wijziging van de Regeling Jeugdwet, worden deze nadere regels vastgesteld.

In het hiernavolgende worden de jeugdhulpaanbieders, de aanbieders van preventie en de gecertificeerde instellingen met het oog op de leesbaarheid aangeduid als 'de aanbieders'.

2. Achtergrond

De Wet wijziging woonplaatsbeginsel voorziet in een betaal-, onderzoeks- en informatieplicht voor gemeenten ten opzichte van aanbieders. Deze verplichtingen verkleinen het financieel risico voor aanbieders ten aanzien van facturen voor jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Aanbieders mogen geleverde jeugdhulp of uitgevoerde kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering in rekening brengen bij een gemeente op grond van een toekenning of instemming, dan wel op grond van door een gemeente verstrekte informatie welke gemeente financieel verantwoordelijk is. Deze gemeente moet vervolgens betalen aan de desbetreffende aanbieder (betaalplicht).

Het is hierbij van belang om te weten dat er twee mogelijkheden zijn op basis waarvan jeugdigen jeugdhulp kunnen krijgen:

– Via gemeenten: Een deel van de jeugdhulptrajecten wordt via de gemeentelijke toegang gestart. Een aanbieder ontvangt in dit geval in de regel een toewijzing of toekenning van deze gemeente (bevestiging van de gemeente aan een zorgaanbieder dat er door die zorgaanbieder zorg aan die jeugdige mag worden geleverd). Aanbieders kunnen vervolgens facturen en declaraties indienen bij die gemeente.

– Via wettelijke verwijzers: Een ander deel van de jeugdhulptrajecten gaat via wettelijke verwijzers zoals gecertificeerde instellingen en huisartsen. Alle maatregelen voor jeugdigen die door gecertificeerde instellingen worden begeleid starten met een uitspraak van de rechter. In deze gevallen komen jeugdigen zonder tussenkomst van een gemeente bij een aanbieder terecht. Ook bij een doorverwijzing van een huisarts komen jeugdigen zonder tussenkomst van een gemeente bij een aanbieder terecht. De aanbieder zal in deze gevallen bij de jeugdige, de ouders of verzorgers naar de woonplaats van de jeugdige kunnen vragen. Bij de gemeente waar de jeugdige naar verwachting zijn woonplaats heeft, zal de aanbieder navragen of die gemeente ook financieel verantwoordelijk is.

Indien volgens de gemeente waar de aanbieder het informatieverzoek heeft gedaan een andere gemeente financieel verantwoordelijk is, dan stemt de gemeente, waar het informatieverzoek is binnen gekomen, dit af met die andere gemeente. In de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is opgenomen dat een gemeente een aanbieder binnen een redelijke termijn moet informeren welke gemeente financieel verantwoordelijk is. In onderhavige regeling wordt opgenomen dat de redelijke termijn in ieder geval is verstreken wanneer het college binnen twee weken na ontvangst van een informatieverzoek over welk college financieel verantwoordelijk is niet de gevraagde informatie heeft verstrekt. Dit betekent dat de aanbieder binnen twee weken uitsluitend gegeven moet worden welke gemeente verantwoordelijk is. De gemeente waar de aanbieder het informatieverzoek heeft ingediend, is daarvoor verantwoordelijk. De gemeente die verantwoordelijk is voor de jeugdhulp stuurt in de regel vervolgens een toewijzing hiervoor naar de desbetreffende aanbieder.

Als een gemeente zich aanvankelijk financieel verantwoordelijk acht, en later (na onderzoek door deze gemeente) blijkt dat een andere gemeente financieel verantwoordelijk is, dan moet deze gemeente de factuur verrekenen met de wel verantwoordelijke gemeente. De gemeente die eerder heeft laten weten verantwoordelijk te zijn, moet een al door de aanbieder toegezonden factuur betalen aan die aanbieder, zodat de aanbieder in kwestie geen hinder ondervindt van het feit dat die gemeente zich heeft vergist. De gemeente die de factuur in eerste instantie heeft betaald, informeert de aanbieder (informatieplicht) over de wijziging in financiële verantwoordelijkheid. In het vervolg stuurt de aanbieder facturen of declaraties naar de nieuw verantwoordelijke gemeente. De onderzoeksplicht en de verantwoordelijkheid voor het juist vaststellen van de woonplaats rust bij de gemeente en niet bij de aanbieder. Gemeenten zijn immers verantwoordelijk voor jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Tevens zijn gemeenten geautoriseerd om de BRP te raadplegen. Zodoende is de gemeente de aangewezen partij om uit te zoeken welke gemeente financieel verantwoordelijk is.

De motie Peters

Tijdens de wetsbehandeling in de Tweede Kamer van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is de motie Peters aangenomen. De motie wijst erop dat de Raad van State heeft aangegeven dat aanbieders alsnog kunnen worden geconfronteerd met facturen die (nog) niet kunnen worden betaald als een gemeente geen informatie verschaft aan de aanbieders waaruit volgt dat zij financieel verantwoordelijk is, dan wel in overleg is met een andere gemeente over de financiële verantwoordelijkheid. De termijn van 2 weken waarbinnen aanbieders duidelijkheid dienen te verkrijgen over welke gemeente financieel verantwoordelijk is, borgt dat aanbieders tijdig hun facturen kunnen indienen bij deze financieel verantwoordelijke gemeente.

3. Inhoud van de regeling

Met deze wijzigingsregeling wordt een termijn gesteld voor gemeenten met betrekking tot het beantwoorden van informatieverzoeken over welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering. Uiteraard is het gewenst en wordt verwacht dat gemeenten dergelijke informatieverzoeken spoedig beantwoorden. In de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is bepaald dat gemeenten dergelijke verzoeken binnen een redelijke termijn moeten beantwoorden. Zowel door de aanbieders als de VNG is aangegeven dat een concrete termijn gewenst is. In deze regeling wordt daarom een termijn van twee weken

opgenomen. Als de gemeente de termijn van 14 dagen overschrijdt, is er sprake van termijnoverschrijding. Bij termijnoverschrijding gelden de gebruikelijke voorschriften van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit betekent dat wanneer de gemeente de gevraagde informatie niet binnen 14 dagen kan verstrekken, de gemeente de aanbieder die het informatieverzoek heeft ingediend hierover informeert en daarbij een zo kort mogelijke termijn noemt waarbinnen de informatie wel kan worden verstrekt. Wanneer deze termijn is verstreken, kan de aanbieder de betreffende gemeente op grond van de Awb schriftelijk in gebreke stellen.

Parallel wordt een aantal aanvullingen opgenomen ten aanzien van de regels voor de formele en materiële controle door gemeenten. Die aanvullingen vloeien voort uit de in de Wet wijziging woonplaatsbeginsel opgenomen betalingsplicht.

Er zijn twee verschillende vormen van controle opgenomen in de Regeling Jeugdwet.

3.1. Formele controle:

Gemeenten moeten voorafgaand aan een betaling van een declaratie altijd een formele controle uitvoeren. Het gaat daarbij primair om de vraag of de rekening voldoet aan de gemaakte afspraken en staat er op de rekening wat er mag en moet staan?

Signalen uit de formele controle kunnen aanleiding zijn tot de inzet van een materiële controle. Voorbeelden van signalen uit de formele controle zijn:

- onverklaarbare verschillen tussen dezelfde typen aanbieders;
- fouten, oneigenlijke zaken of onverklaarbare zaken.

De Wet wijziging woonplaatsbeginsel kan ook leiden tot verrekeningen tussen gemeenten. In de regeling wordt daarom opgenomen dat deze facturen eveneens kunnen worden meegenomen bij de formele controle.

3.2. Materiele controle:

Het doel van een materiële controle is het verwerven van voldoende zekerheid over de rechtmatigheid en doelmatigheid van de gedeclareerde zorg. Het college of een door het college aangewezen persoon gaat na of de gedeclareerde prestatie is geleverd en of die prestatie:

- aansluit bij de beschikking;
- valt binnen het eventueel afgegeven mandaat;
- past binnen een verwijzing door een huisarts of medisch specialist of jeugdarts;
- aansluit op een door de gecertificeerde instelling genomen beschikking; of
- aansluit op een rechterlijke uitspraak.

In deze regeling wordt opgenomen dat facturen naar aanleiding van verrekeningen tussen gemeenten eveneens kunnen worden meegenomen bij de formele controle.

4. Reacties in het kader van de consultatie

Van datum **PM** tot en met datum heeft een internetconsultatie plaatsgevonden. Tevens de wijzigingsregeling voorgelegd aan **PM**. [**PM: uitkomsten en reactie consultatie.**]

5. Regeldruk, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Deze regeling bevat geen nieuwe taken of lasten voor aanbieders of burgers. Nieuwe administratieve lasten zijn dan ook niet aan de orde. Met de regeling wordt slechts de inhoud van de controles die gemeenten uitvoeren in beperkte mate aangepast.

6. Fraudetoets

De Wet wijziging woonplaatsbeginsel biedt gemeenten een wettelijke grondslag om onderling jeugdhulp te verrekenen. Door in de Regeling Jeugdwet expliciet op te nemen dat de facturen onderling kunnen worden meegenomen in de formele en materiële controles, wordt geborgd dat de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel niet leidt tot extra mogelijkheden om te frauderen.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A (wijziging van artikel 1 van de Regeling Jeugdwet)

In artikel 1 van de regeling Jeugdwet worden de begripsbepalingen van formele controle en materiële controle aangepast en aangevuld. Uit het nieuwe artikel 8.2.1, derde lid, van de Jeugdwet volgt dat een college ook gehouden kan zijn een declaratie te bekostigen als gevolg van een verrekening. Dit wordt toegevoegd in het nieuwe tweede lid bij de definitiebepaling van formele controle.

De definitiebepaling van materiële controle wordt op vergelijkbare wijze aangevuld. Ten eerste wordt de aanhef van de definitiebepaling aangepast zodat deze niet afwijkt van de aanhef van artikel 6b.2 van de Regeling Jeugdwet, dat betrekking heeft op de uitvoering van materiële controles. Daarnaast wordt ook in het kader van de materiële controle de situatie van verrekening toegevoegd in het nieuwe onderdeel f van deze definitiebepaling.

Onderdeel B (nieuwe paragraaf 1a van de Regeling Jeugdwet)

Na artikel 1 van de Regeling Jeugdwet wordt een nieuwe paragraaf 1a opgenomen ten aanzien van de betaal- onderzoeks- en informatieplicht van gemeenten. In deze paragraaf wordt het nieuwe artikel 1a.1 opgenomen dat betrekking heeft op de reactietermijn in relatie tot informatieverzoeken van aanbieders. Opgenomen wordt dat de redelijke termijn, bedoeld in artikel 8.2.1, eerste lid, van de wet, in ieder geval is verstreken wanneer het college binnen twee weken na ontvangst van een informatieverzoek van een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling over welk college financieel verantwoordelijk is voor de aan een jeugdige te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering niet de gevraagde informatie heeft verstrekt. Hiermee wordt nadrukkelijk naar voren gebracht dat de termijn van twee weken een uiterste reactietermijn is.

Onderdeel C (wijziging artikel 6b.2 van de Regeling Jeugdwet)

Artikel 6b.2 heeft betrekking op de uitvoering van materiële controle. Het college stelt altijd zelf het doel en de reikwijdte van de materiële controle vast. Net als bij de definitie van materiële controle worden ook in dit artikel de situatie verrekening toegevoegd.

Artikel II

Aangezien de in deze regeling opgenomen wijzigingen voortkomen uit de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is het van belang dat deze wijzigingsregeling tegelijk in werking treedt met die wet.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

De Minister voor Rechtsbescherming,